

դաքում կալուածներ. վերջապէս նա եղել է ազնուական, հարուստ և խելացի հայ անձն Սպահանի մէջ:

Տեսնելով խռովութիւն և իրարանցումն շահի պալատում, բարեւոյ է համարում հեռանալ այն տեղից: Մի օր յայտնում է շահ Թահմազին, թէ ես ուխտաւոր եմ, պէտք է զնամ Երուսաղէմ յուխտ և յերկրպագութիւն նուիրական տեղեաց. ուստի խնդրում եմ բարեհաճել թոյլ տալ ինձ հանդերձ ընտանեօք գնալ Երուսաղէմ և Ձեր առողջութեան և բախտաւորութեան մատին եւս ազօթել այն տեղ: Չահր ոգորմածաբար թոյլատրում է նրան և ճանապարհում մեծ պատուով և ընծաներով:

Յովհաննէս աղան հանդերձ ընտանեօք գնում է Երուսաղէմ, և այնտեղից վերագառնալով՝ այլ եւս չի գնում պարսից երկիրը Սպահան, այլ ուղղակի անցնում գնում է Վրաստան Թիֆլիս (Տփլիս)՝ քրիստոնեաների մէջ բնակուելու նպատակով: Մի առ ժամանակ մնալով այն տեղ՝ տեսնում է, որ Վրաստանն էլ խառնաշփոթ գրութեան մէջ է: Ստիպուած հանգամանքից նորա երկու որդիներից մինը բաժանվում գնում է Ռուսաստան, որի սերունդը այժմ եւս գտնվում է Ս. Պետերբուրգում. նրանցից եղել են և կան այժմ տէրութեան ծառայութեան մէջ նրչանաւոր անձինք — աստիճանաւորք, իսկ միւս որդին՝ Պօղոս անուամբ՝ գալիս է Չիրվանու Չամախի քաղաքը, ուր և հաստատում է բնակութիւն:

Յիշեալ Պօղոս աղան հայերէն բաւական ուսումն առած, կարգացած է լինում. նա ունենում է մի որդի Մարկոս անուամբ, որին լաւ կրթում է հայերէն լեզուի մէջ: Այդ ժամանակ երկիրը լինում է վրդովուած. հայերը հալածուած պարսիկներին ձեռքից՝ միշտ սարսափի մէջ և չունէին ապահովութիւն կեանքի, գոյքի և ընտանեաց:

Պօղոս աղան երկրի խանից յարգուած և սիրելի անձն լինելով՝ միշտ կարողացել է խանի ներդամտութիւնը հայցել, քաղցր և հաշտ աչքով նայել տալ տեղական հայերի վերայ, և իւր բարեխօսութեամբ պաշտպանել տալ հայերին պարսիկների հալածանքից և բռնութիւններից:

1734 — 35 թ. Չամախի քաղաքի մօտ Քարբանջ անուն